

Listopad, 2009 r.

INSTYTUT AFRYKAŃSKI - KRONIKI – NR 11/09

Fundacja Studiów Afrykańskich – Instytut Afrykański, KRS Nr 0000313315, Regon 100574376, NIP 7282-709-781. Skrz. Poczt. 478, 90-950 Łódź, ul. Kilińskiego 177, 90-353 Łódź, Tel. 698 854 777, Konto bank. – 33 1020 3378 0000 1102 0172 9474

1. W sali konferencyjnej Urzędu Miasta w Łodzi miała miejsce 28.10.br. pierwsza z cyklu debat publicznych Instytutu Afrykańskiego, poświęcona kwestii tolerancji rasowej w Polsce. Głównym mówcą była Minister Elżbieta Radziszewska,

Pełnomocnik Rządu ds. równego traktowania (bprrt@kprm.gov.pl). Skoncentrowała się ona na pracach nad pierwszym polskim raportem w przedmiotowej sprawie, który ma być sfinalizowany do końca br. Pod wpływem tych prac ma miejsce lepsze zrozumienie dla zasad tolerancji w różnych resortach i instytucjach, w tym w sądownictwie i policji, straży granicznej, prokuraturze, sporcie. Działa zespół ds. monitoringu, obejmujący także media. Wydawane są publikacje („Kompas-edukacja”, „Kompasik testowy dla dzieci”, „Brunatna księga”). Przy Ministerstwie ds. równego traktowania działają m.in. Zespół Romski, Rada konsultacyjna, Zespół ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji Rasowej, Ksenofobii i związanej z nimi Nietolerancji.

Prof. Dr hab. Grażyna Zarzycka, Dyrektor Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców, Uniwersytetu Łódzkiego (sipdc2@uni.lodz.pl, gzarzycka@uni.lodz.pl) przedstawiła z kolei historię działającej od 1967 r., Szkoły Jęz. Polskiego dla Cudzoziemców w Łodzi (przygotowuje się w niej obecnie 324 studentów zagranicznych, w tym 60 z samej Afryki) oraz analizę wyników ankiety przeprowadzonej w 140-osobowej grupie studentów zagranicznych. Obejmowała ona takie tematy jak załatwianie spraw urzędowych, dezorientacja i brak poczucia bezpieczeństwa w przestrzeni zewnętrznej, brak odpowiedniej kompetencji językowej, relacje z Polakami, ksenofobiczne i rasistowskie zachowania, konflikty wśród cudzoziemców, opieka medyczno-psychologiczna, problemy z własną tożsamością, problemy bytowo-finansowe, aklimatyzacyjne, problemy z nauką, przypadki (domniemanego) naruszania prawa, różne sytuacje nieprzewidziane.

Doświadczenia Afrykańczyków Polsce przedstawił John Abraham Godson, Radny Rady Miejskiej w Łodzi i Prezes Instytutu Afrykańskiego. B. Amb. RP w Kenii i Przewodniczący Rady Instytutu, **Wojciech Jasiński**, przedstawił **aspekty międzynarodowe zasady tolerancji**.

Moderatorem debaty był Tomasz Lasota z TVP Łódź. Temat debaty wywołał duże zainteresowanie uczestników, reprezentujących różne środowiska społeczne, w tym szkolnictwo. Zwrócono uwagę na doroczne obchody **Międzynarodowego Dnia Tolerancji obchodzonego 16 listopada**. Łódź może stać się prawdziwą kuźnią i przykładem tolerancji dla innych ośrodków w Polsce i zagranicą. Mimo, że społeczna akceptacja dla tolerancji rasowej rośnie, to jednak nadal wiele jest jeszcze do zrobienia.

2. Następne spotkanie z cyklu debat Instytutu Afrykańskiego odbędzie się we środę 9.12.br. w sali konferencyjnej Urzędu Miasta Łodzi, ul. Piotrkowska 104, godz. 10.00. Temat: Szanse i perspektywy współpracy Polski z Afryką. Główni mówcy: Amb. Angoli w Polsce, Pani Lizeth Pena i Amb. Jan Wieliński z MSZ. Zapraszamy!

3. Z okazji Dnia ONZ (24.10.) w Wyższej Szkole Handlu i Finansów Międzynarodowych im. Fryderyka Skarbka (www.uczelnia.com) odbyło się 29.10.br. spotkanie zorganizowane przez Towarzystwo Przyjaciół Czterech Kontynentów (Azja, Afryka, Ameryka, Australia), (www.tp4k.com, tp4k@tp4k.com). Tematem była 64-ta rocznica powstania ONZ w 1945 r. w kontekście trwającej Sesji Zgromadzenia Ogólnego i udział Polski w funkcjonowaniu i rozwoju systemu NZ. Wprowadzenie do dyskusji wygłosili b. pracownicy MSZ i Sekretariatu ONZ: Tadeusz Strójwąg (b. Zastępca ST. Przedst. RP przy FAO i Amb. RP w Jemenie i Erytrei) oraz Wojciech Jasiński (b. Amb. RP w Kenii i St. Przedstawiciel przy UNEP i UN-Habitat w Nairobi). W części artystycznej odbył się pokaz tańca nepalskiego w wykonaniu studentki WSHiFM, Sangity Khadki.

Rosnące globalne wyzwania, kryzysy i zagrożenia (klimat, pandemie, degradacja środowiska naturalnego) wymagają wspólnego i skoordynowanego działania całej społeczności międzynarodowej. System NZ jest centrum odradzającego się multilateralizmu, dysponującym mechanizmami pozwalającymi na zapewnienie korzyści z postępującej globalizacji wszystkim krajom i narodom, szczególnie tym najbardziej potrzebującym (vide Milenijne Cele Rozwoju - MDGs). Mając szczególne zasługi w powstaniu i rozwoju ONZ, Polska – jako jeden z 51 członków-założycieli Organizacji – może i powinna odgrywać ważną rolę w szeroko rozumianej współpracy w ramach systemu NZ. Celowe jest m.in. większe nagłośnienie i wykorzystanie bogatego dorobku

NZ; raportów i publikacji, wypracowanych już metodologii i dobrych praktyk, m.in. poprzez prezentowanie w jęz. polskim, np. przed sesjami ZO, syntetycznego streszczenia spraw stojących na porządku dziennym tych sesji, czy ożywienie (studenckiego) Stowarzyszenia Przyjaciół ONZ (SPONZ).

Kolejne spotkanie Klubu: 26.11.br., godz. 17.00, także w siedzibie WSHiFM w budynku LIM / Hotel Marriott (szczegóły: Aneta Socha, socha@wshifm.edu.pl; Wojciech Duranowski, wduanowski@wshifm.edu.pl)

4. Wybrane publikacje, w tym nt. Afryki:

- Ukazał się interesujący raport ONZ pt.: „**Światowy przegląd roli kobiet w rozwoju, 2009**” (The 2009 World Survey on the role of Women in Development”(ST/ESA/326, New York, 2009, str. 135). www.un.org. Traktuje on o kwestii kontroli kobiet nad zasobami ekonomicznymi i dostępem do zasobów finansowych, w tym tzw. micro-finansów. Przegląd podkreśla znaczenie roli kobiet w tym zakresie, włączając w to generowanie zasobów na poziomie budżetowania, handlu, pomocy rozwojowej, usług finansowych, takich jak oszczędzanie, kredyt, przekazy zagraniczne, ubezpieczenia, zatrudnienie, prawo do ziemi i własności innych środków produkcji oraz ochrony socjalnej. Zawiera **liczne (70) zalecenia** w działach dot. makroekonomii (13), pełnego i produktywnego zatrudnienia (18), ziemi, mieszkania i innych zasobów (17), usług finansowych (11), ochrony socjalnej (11). Warto pod tym kątem dokonać przeglądu polityki i działań krajowych, na poziomie samorządów lokalnych, tudzież zainteresowanych instytucji. Raport powinien przyczynić się do lepszego zrozumienia potrzeby równego traktowania kobiet i mężczyzn, dyskusji na ten temat podczas obecnej 64. Sesji ZO, a także do przewidzianego na **marzec 2010 r., przeglądu 15-letniej realizacji Pekinńskiej Deklaracji i Platformy Działania**, na forum Komisji NZ ds. Statusu Kobiet oraz sesji ministerialnej Rady Gospodarczej i Społecznej NZ (ECOSOC).

- W przededniu grudniowej konferencji w Kopenhadze, Pambazuka News z 29.10.br. publikuje interesujący artykuł „**Zmiany klimatu a zasoby naturalne Afryki**”. To, co rządy afrykańskie i zagranica (rządy, firmy, organizacje społeczne) robią dla Afryki, to o wiele za mało by zapobiec katastrofie kontynentu. Ocieplenie klimatu, za które winę ponoszą kraje rozwinięte ma zgubne skutki dla Afryki. Może ona jednak sama wiele zrobić, by ograniczyć te szkody. Głównie poprzez zaprzestanie spalania ropy przy jej wydobyciu (flaring) i rabunkowego wyrębu lasów tropikalnych, które pochłaniają CO₂. Niebezpiecznie wysycha jezioro Chad, częstsze są katastrofalne przypadki susz i powodzi.

Znamienne są **dane statystyczne głównych sprawców emisji dwutlenku węgla**, odpowiednio za lata **1900-2004 i 2006**. Dla Afryki to zaledwie 2,5% i 3,7% (w skali światowej); USA: 29,5% i 20,2%; Chiny: 8,4% i 21,5%, Rosja: 8,4% i 5,5%; Niemcy: 6,9% i 2,8%; Wlk.Brytania: 5,2% i 2,0%; Japonia 4,0% i 4,6%; Indie: 2,4% i 5,3%, Kanada: 2,2% i 1,9%; Meksyk: 1,1% i 1,6%. (<http://pambazuka.org/en/category/features/59823>)

5. Z kartek Kalendarza Afrykańskiego:

- Fundacja Ekonomiczna Polska – Afryka Wsch. (www.peaef.pl) zaprezentowała licznej publiczności 7.11.br. w Kinie LAB, w Zamku Ujazdowskim w Warszawie, **premierę filmu zrealizowanego w największym slumsie Afryki, Kibera** (1 milion ludzi stłoczonych na 2,5 km²) w Nairobi, na bazie polskiego projektu pomocy zagranicznej. Po seansie miała miejsce interesująca dyskusja z twórcami filmu, w tym przybyłymi specjalnie na projekcję Kenijczykami. Można też było obejrzyć wystawę ciekawej fotografii, a na kiermaszu nabyć wyroby sztuki i rękodzieła afrykańskiego. Film zostanie pokazany także (g.16) w Gdańsku (14.11. Uniw.Gd.,-Wydz. NS, ul. Bazyńskiego 4, Krakowie (21.11., Kino Mikro) i Poznaniu (28.11., Kino Muza).

- 8-9.11.br. w Skarm El Sheikh w Egipcie odbywa się **IV Ministerialne Forum Chiny – Afryka (FOCAC)** Planowane jest przyjęcie Deklaracji i Planu Współpracy na lata 2010-12, gł. w dziedzinie rolnictwa, bezpieczeństwa żywnościowego, infrastruktury, handlu, inwestycji i ochrony zdrowia. W 2008 r. chińskie inwestycje bezpośrednie w Afryce wyniosły \$5,5 md, stanowiąc 10% chińskich inwestycji zagr.

- Rektor i Senat Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie zapraszają na uroczystość **wręczenia dyplomu doktora honoris causa AGH Pani Annie Kajumolo Tibajuka** (Tanzania), prof. Uniwersytetu w Dar es Salaam, Zastępcy Sekretarza Generalnego (USG), Dyrektorowi Programu NZ ds. Osiedli Ludzkich (UN-HABITAT) z siedzibą w Biurze NZ w Nairobi (Kenia). Uroczystość odbędzie się w **piątek 20.11.br. o godz. 11.00 w Auli Głównej im. Oskara Langego w SGH** w Warszawie, al. Niepodległości 162. R.S.V.P. tel. 022 564 9243, e-mail: zowa@sgh.waw.pl